

**"ТҰҒЫР" біліктілікті
арттыру орталығы**

**"Центр повышения
квалификации "ТҰҒЫР"**

**Педагогикалық қызметкерлерінің біліктілікті арттыру курсының
«Инклюзивті білім беру жағдайында балалардың сөйлеу тілінің
бұзылыстарын диагностикалау, түзету және логопедиялық қызметті
ұйымдастырудың заманауи технологиялары» оқу бағдарламасы**

Сағат саны: 80 ак.сағ.

Қордай 2026

1. Жалпы ережелер

«Инклюзивті білім беру жағдайында балалардың сөйлеу тілінің бұзылыстарын диагностикалау, түзету және логопедиялық қызметті ұйымдастырудың заманауи технологиялары» тақырыбындағы білім беру бағдарламасының өзектілігі қазіргі кезеңдегі Қазақстан Республикасының білім беру саясатының стратегиялық басымдықтарымен, халықаралық білім беру кеңістігіндегі заманауи үрдістермен және ерекше білім беруді қажет ететін балаларға (ЕББҚ) сапалы білім беруді қамтамасыз ету қажеттілігімен айқындалады.

Қазіргі кезеңде инклюзивті білім беруді дамыту, ерекше білім беруді қажет ететін балалардың сапалы білім алуына тең қолжетімділікті қамтамасыз ету Қазақстан Республикасының білім беру саясатының басым бағыттарының бірі болып табылады. Бұл үдеріс жалпы білім беретін мектептердегі, мектепке дейінгі білім беру ұйымдарындағы логопедтердің, психологиялық-педагогикалық қолдау қызметі мамандарының және психологиялық-медициналық-педагогикалық консультация (ПМПК) мамандарының кәсіби құзыреттілігін үздіксіз жетілдіруді талап етеді.

Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы, «Педагог мәртебесі туралы» Заңы, инклюзивті білім беруді дамытудың тұжырымдамалық негіздері, білім беруді дамытудың мемлекеттік бағдарламалары ерекше білім беруді қажет ететін балаларды қолдауды және педагогтердің кәсіби дамуын стратегиялық басымдықтардың бірі ретінде айқындайды. Бұл нормативтік-құқықтық база білім беру ұйымдарында психологиялық-педагогикалық қолдауды күшейтуді, білім беру үдерісін дараландыруды және түзету-дамыту жұмыстарының сапасын арттыруды талап етеді.

Бағдарламаның өзектілігі әлемдік білім беру кеңістігіндегі негізгі трендтермен де тығыз байланысты. Қазіргі халықаралық тәжірибеде инклюзивті білім беру, ерте диагностика және ерте араласу (early intervention), дәлелді практикаға (evidence-based practice) негізделген педагогикалық және түзету жұмыстары, білім беруді дараландыру, мультидисциплинарлық және командалық тәсіл, цифрлық және ассистивті технологияларды қолдану, сондай-ақ отбасыға бағытталған қолдау модельдері басым бағыттар ретінде қарастырылады. Бұл үрдістер логопедиялық қызметтің мазмұнын жаңартуды және педагогтердің кәсіби қызметін кешенді қолдау жүйесі ретінде қайта қарастыруды талап етеді.

Білім беру кеңістігінде логопедиялық қызмет қоғамдағы әлеуметтік, демографиялық және білім беру жүйесіндегі құрылымдық өзгерістерге сәйкес қарқынды дамып келеді. Балалар арасында сөйлеу тілінің түрлі бұзылыстарының (дислалия, дизартрия, жалпы сөйлеу тілінің дамымауы, алалия, ринолалия, сөйлеу тілінің тежелуі және т.б.) жиі кездесуі логопед мамандардың кәсіби қызметіне қойылатын талаптарды күшейтуде. Осы жағдайларда логопедиялық қызмет

мазмұнын жаңарту, кәсіби құзыреттілікті арттыру және сөйлеу бұзылыстарын түзету жұмыстарының тиімділігін қамтамасыз ету өзекті мәселе болып табылады.

Заманауи логопедиялық қызметтің негізгі трендтерінің бірі – инклюзивті білім берудің басым бағытқа айналуы. Бұл логопедтің қызмет аясын тек арнайы мекемелермен шектемей, жалпы білім беретін мектептерде, мектепке дейінгі ұйымдарда және психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялар жағдайында пәнаралық команда құрамында жұмыс істеуін талап етеді. Инклюзивті ортада логопед білім алушының сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін ескере отырып, қолдаудың икемді және тиімді моделін жүзеге асырады.

Ерте диагностика және ерте араласу да логопедиялық қызметтің стратегиялық бағыттарының бірі болып табылады. Баланың сөйлеу тіліндегі бұзылыстарды ерте кезеңде анықтау және логопедиялық көмекті уақытылы ұйымдастыру баланың танымдық, коммуникативтік және әлеуметтік дамуына оң әсер етеді. Бұл бағыт мектепке дейінгі кезеңнен бастап жүйелі мониторинг жүргізуді, профилактикалық жұмысты және ата-аналармен тығыз өзара әрекетті қамтиды.

Қазіргі логопедияда баланың жеке даму траекториясын құру маңызды бағыттардың бірі болып табылады. Стандартталған тәсілдерден гөрі баланың сөйлеу тілінің даму деңгейін, психофизиологиялық ерекшеліктерін және білім беру қажеттіліктерін ескеретін жеке логопедиялық бағдарламаларды әзірлеу түзету жұмысының нәтижелілігін арттырады және білім беру үдерісінің даралануын қамтамасыз етеді.

Логопедиялық қызметтің тиімділігі пәнаралық және командалық өзара әрекетке тікелей байланысты. Логопедтің педагог-психологпен, дефектологпен, әлеуметтік педагогпен, тәрбиешілермен және ата-аналармен бірлескен жұмысы баланың сөйлеу тілінің дамуын кешенді қолдауға мүмкіндік береді. Осыған байланысты кәсіби коммуникация мен командалық жұмыс дағдыларын дамыту логопед маманның маңызды құзыреттерінің бірі болып табылады.

Заманауи тәжірибеде деректерге негізделген (data-driven) логопедиялық түзету жұмысы кеңінен қолданыла бастады. Баланың сөйлеу тілінің даму динамикасын жүйелі бақылау, диагностикалық нәтижелерді талдау және түзету жұмысының тиімділігін бағалау логопедтің кәсіби қызметінде аналитикалық ойлау мен мониторинг жүргізу дағдыларын талап етеді. Бұл тәсіл түзету процесін ғылыми негізде жоспарлауға мүмкіндік береді.

Цифрлық және ассистивті технологияларды қолдану да логопедиялық қызметтің маңызды бағыттарының бірі болып табылады. Интерактивті бағдарламалар, цифрлық ресурстар, логопедиялық жаттығуларға арналған қосымшалар және компенсаторлық құралдар сөйлеу тілін түзету жұмысының мазмұнын байытып, баланың оқу мотивациясын арттыруға және білім беру процесін қолжетімді етуге ықпал етеді.

Сонымен қатар, отбасыға бағытталған қолдау моделі қазіргі логопедиялық қызметтің ажырамас бөлігіне айналууда. Ата-аналарды түзету үдерісінің белсенді қатысушысы ретінде тарту, кеңес беру және үй жағдайында сөйлеу тілін дамытуға бағытталған ұсыныстар беру арқылы баланың дамуындағы оң өзгерістерге қол жеткізу мүмкіндігі артады.

Инклюзивті мәдениет пен адамға бағдарланған тәсіл де логопедиялық қызметтің заманауи бағытын айқындайды. Білім беру ұйымдарында қолайлы психологиялық-педагогикалық орта қалыптастыру, баланың құқығын сақтау, коммуникативтік дағдыларын дамыту және әлеуметтенуін қолдау логопед қызметінің маңызды міндеттерінің бірі болып табылады.

Сонымен қатар логопед мамандардың үздіксіз кәсіби дамуы мен практикалық бағдарлануы да өзекті бағыттардың қатарында. Теориялық білімді тәжірибелік кейстермен, практикалық тапсырмалармен және кәсіби рефлексиямен ұштастыру логопедиялық қызметтің сапасын арттыруға мүмкіндік береді.

Осы аталған заманауи үрдістерді ескере отырып, логопед мамандарға арналған біліктілікті арттыру курстарының мазмұны қазіргі білім беру талаптарына сай жаңартылып, тәжірибеге бағытталған кәсіби қолдауды қамтамасыз етуге бағытталуы тиіс. Осыған байланысты логопед мамандардың сөйлеу тілінің бұзылыстарын диагностикалау, түзету, педагогикалық сүйемелдеу және ата-аналармен жұмыс жүргізу саласындағы кәсіби даярлығы ерекше маңызға ие.

Заманауи логопедиялық қызмет – бұл баланың сөйлеу тілінің дамуындағы бұзылыстарды ерте диагностикалау, жеке қолдау көрсету, логопедиялық түзету бағдарламаларын іске асыру және білім беру үдерісінің барлық қатысушыларымен тиімді өзара әрекет орнатуды қамтитын кешенді жүйе.

Бағдарламада логопедиялық қызметтің келесі өзекті бағыттарына ерекше назар аударылады:

- балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктері;
- логопедиялық диагностика және мониторинг;
- сөйлеу бұзылыстарын түзету жұмыстарының заманауи әдістері мен технологиялары;
- инклюзивті білім беру жағдайындағы логопедтің рөлі;
- цифрлық және инновациялық технологияларды қолдану;
- ата-аналармен және педагогтермен кәсіби ынтымақтастық;
- мультидисциплинарлық командада жұмыс істеу.

Бағдарламаның өзектілігі педагогтердің кәсіби қажеттіліктерін зерттеу нәтижелерімен де расталады. Жүргізілген сауалнама нәтижелері логопед мамандардың кәсіби даярлығын жетілдіру қажеттілігінің жоғары екенін көрсетті.

Бағдарлама мазмұны тыңдаушыларға:

- балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін кәсіби тұрғыда талдауға;

- логопедиялық диагностиканы тиімді жүргізуге;
- сөйлеу бұзылыстарын түзетуге арналған логопедиялық бағдарламаларды әзірлеуге және іске асыруға;
- инклюзивті білім беру жағдайында логопедиялық қызметті ұйымдастыруға;
- цифрлық құралдарды логопедиялық түзету жұмысында қолдануға;
- ата-аналармен және педагогикалық ұжыммен нәтижелі кәсіби жұмыс жүргізуге мүмкіндік береді.

Осылайша, ұсынылып отырған бағдарлама Қазақстан Республикасының білім беру саясатының стратегиялық бағыттарына, халықаралық тәжірибеге және педагогтердің нақты кәсіби сұраныстарына толық сәйкес келеді және логопедиялық қызметтің сапасын арттыруға бағытталған.

2. Глоссарий

Алалия	Сөйлеу тілінің толық немесе жартылай дамымауымен сипатталатын күрделі сөйлеу бұзылысы. Ол бас миының сөйлеу аймақтарының органикалық зақымдануы салдарынан пайда болады.
Адамға бағдарланған тәсіл	Баланың жеке ерекшеліктерін, қажеттіліктері мен әлеуетін басты назарға алатын педагогикалық көзқарас.
Артикуляциялық аппарат	Дыбыстарды дұрыс айтуға қатысатын сөйлеу мүшелерінің (тіл, ерін, жұмсақ таңдай, жақ және т.б.) жиынтығы.
Артикуляциялық гимнастика	Сөйлеу мүшелерінің қозғалысын дамытуға және дыбыстарды дұрыс айтуға дайындауға бағытталған арнайы жаттығулар жүйесі.
Ассистивті технологиялар	Ерекше білім беруге қажеттілігі бар балалардың оқуына, қарым-қатынасына және дербестігіне қолдау көрсететін техникалық және цифрлық құралдар.
Даму мониторингі	Баланың даму динамикасын жүйелі түрде бақылау, тіркеу және талдау үдерісі
Деректерге негізделген тәсіл (Data-driven approach)	Диагностика, мониторинг және бағалау нәтижелеріне сүйене отырып түзете-дамыту жұмысын жоспарлау және іске асыру әдісі
Арнайы педагогика	Ерекше білім беруге қажеттілігі бар балалардың дамуындағы ауытқуларды анықтауға, алдын алуға, түзетуге және әлеуметтенуін қолдауға бағытталған психологиялық-педагогикалық көмектің жүйесі

Байланыстырып сөйлеу	Баланың өз ойын жүйелі, логикалық және түсінікті түрде жеткізу қабілеті.
Дизартрия	Сөйлеу аппараты бұлшықеттерінің иннервациясының бұзылуына байланысты пайда болатын сөйлеу бұзылысы.
Дислалия	Есту қабілеті және сөйлеу аппараты қалыпты болған жағдайда дыбыстарды дұрыс айтпау арқылы көрінетін сөйлеу бұзылысы.
Жалпы сөйлеу тілінің дамымауы (ЖСТД)	Баланың сөйлеу тілінің барлық компоненттерінің (дыбыс айту, сөздік қор, грамматикалық құрылым, байланыстырып сөйлеу) жеткіліксіз дамуы.
Ерекше білім беруге қажеттілігі бар балалар (ЕББҚ)	Психикалық, физикалық, сенсорлық немесе мінез-құлықтық дамуында ерекшеліктері бар, сөйлеу тілінде бұзылыстары бар және арнайы білім беру қолдауын қажет ететін балалар
Ерте араласу (Early Intervention)	Баланың дамуындағы қиындықтарды азайту мақсатында ерте жастан басталатын кешенді түзете-дамыту және қолдау шаралары.
Ерте диагностика	Баланың дамуындағы ауытқуларды ерте жаста анықтауға бағытталған психологиялық-педагогикалық және медициналық зерттеу үдерісі.
Жеке білім беру траекториясы	Білім алушының даму ерекшеліктеріне сәйкес оқыту, тәрбиелеу және қолдау жолдарының жеке бағыты.
Жеке даму бағдарламасы (ЖДБ)	Баланың жеке мүмкіндіктері мен қажеттіліктерін ескере отырып әзірленетін түзете-дамыту жұмысының жүйеленген жоспары.
Инклюзивті білім беру	Барлық білім алушылардың, соның ішінде ерекше білім беруге қажеттілігі бар балалардың, тең қолжетімділік пен қолдауға негізделген бірлескен білім алуын қамтамасыз ететін білім беру моделі
Инклюзивті мәдениет	Білім беру ұйымында теңдік, толеранттылық, қолдау және өзара құрмет қағидаттарына негізделген орта.
Кәсіби рефлексия	Логопедтің өз қызметін талдау, бағалау және жетілдіру мақсатында ой елегінен өткізу үдерісі.
Компенсаторлық құралдар	Баланың функционалдық шектеулерін азайтуға немесе орнын толтыруға арналған арнайы әдістер мен ресурстар.
Отбасыға бағытталған қолдау	Ата-аналарды түзете-дамыту үдерісіне белсенді қатыстыруға және олардың педагогикалық құзыреттілігін арттыруға бағытталған тәсіл.

Логопедиялық диагностика	Баланың сөйлеу тілінің даму деңгейін, сөйлеу бұзылыстарының түрін және құрылымын анықтауға бағытталған арнайы зерттеу әдістерінің жиынтығы.
Логопедиялық түзету жұмысы	Сөйлеу бұзылыстарын түзетуге және баланың сөйлеу тілін дамытуға бағытталған жүйелі педагогикалық жұмыс.
Пәнаралық команда	Логопед, педагог-психолог, дефектолог, әлеуметтік педагог, тәрбиеші, сынып жетекшісі және ата-анадан тұратын кәсіби бірлескен топ.
Психологиялық-медициналық-педагогикалық консультация (ПМПК)	Баланың даму ерекшеліктерін анықтап, білім беру және түзету бағыттары бойынша ұсыныстар беретін арнайы мекеме.
Түзете-дамыту жұмысы	Баланың дамуындағы кемшіліктерді түзетуге және оның танымдық, коммуникативтік, әлеуметтік дағдыларын дамытуға бағытталған педагогикалық әрекет
Сөйлеу тынысы	Сөйлеу кезінде дұрыс тыныс алуды қамтамасыз ететін физиологиялық процесс.
Фонематикалық қабылдау	Дыбыстарды естіп ажырату және оларды дұрыс қабылдау қабілеті.
Үздіксіз кәсіби даму	Маманның кәсіби құзыреттілігін жүйелі түрде арттыруға бағытталған оқыту, тәжірибе алмасу және өзін-өзі жетілдіру үдерісі.

3. Бағдарламаның тақырыптық бағыты

Ұсынылып отырған педагогикалық қызметкерлердің біліктілігін арттыру курсы инклюзивті білім беру жағдайында логопедиялық қызметті ұйымдастыру және сөйлеу бұзылыстарын диагностикалау мен түзету мәселелерін заманауи ғылыми-әдістемелік және технологиялық негізде жетілдіруге бағытталған.

Қазіргі білім беру кеңістігінде сөйлеу тілінің түрлі бұзылыстары бар балалар санының артуы, инклюзивті білім беру саясатының кеңеюі, ерте қолдау жүйесінің дамуы және білім беру процесін дараландыру қажеттілігі логопед мамандардың кәсіби қызметіне қойылатын талаптарды сапалық жаңа деңгейге көтеріп отыр.

Жаһандану үдерісі, білім беру мазмұнының жаңаруы, цифрлық технологиялардың қарқынды дамуы және бала дамуына бағытталған гуманистік көзқарастың күшеюі логопедиялық қызметте дәстүрлі түзету тәсілдерінен кешенді, деректерге негізделген және пәнаралық өзара әрекетке сүйенген заманауи модельдерге көшуді талап етеді. Осыған байланысты логопедтің кәсіби қызметі тек дыбыс қоюмен немесе жеке түзету жұмыстарымен шектелмей, сөйлеу бұзылыстарын кешенді диагностикалау, даму динамикасын мониторингтеу, жеке

логопедиялық бағдарламаларды әзірлеу, білім беру ортасын бейімдеу, ата-аналармен және педагогикалық ұжыммен жүйелі кәсіби өзара әрекет орнату сияқты бағыттарды қамтиды.

Осы жағдайда логопед маманнан:

- балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін ғылыми негізде диагностикалау;
- сөйлеу бұзылыстарын түзетуге арналған жеке логопедиялық бағдарламаларды әзірлеу және жүзеге асыру;
- логопедиялық түзету жұмысының заманауи педагогикалық технологияларын қолдану;
- деректерге негізделген кәсіби шешімдер қабылдау;
- цифрлық және ассистивті технологияларды тиімді пайдалану;
- инклюзивті білім беру жағдайында пәнаралық команда құрамында жұмыс істеу;
- ата-аналармен серіктестікке негізделген қолдау көрсету талап етіледі.

Аталған курс логопед маманды:

- балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін терең түсінетін;
- инклюзивті білім беру жағдайында кәсіби қызмет атқара алатын;
- заманауи логопедиялық диагностика және түзету технологияларын меңгерген;
- деректерге негізделген кәсіби шешім қабылдай алатын;
- өзгермелі білім беру ортасына бейімделген кәсіби тұлға ретінде қалыптастыруға бағытталған.

Бағдарлама логопедиялық қызметті ұйымдастыруда:

- логопедия ғылымының заманауи теориялық-әдіснамалық негіздерін;
- инклюзивті білім беру жағдайындағы логопедтің кәсіби рөлін;
- ерте диагностика және ерте араласу модельдерін;
- баланың сөйлеу тілінің даму динамикасын бағалау және мониторингтеу технологияларын;
- деректерге негізделген логопедиялық түзету жұмысын;
- цифрлық және ассистивті технологияларды қолдану мүмкіндіктерін;
- ата-аналармен және пәнаралық командамен тиімді өзара әрекет әдістерін меңгерген логопед мамандарды даярлауға бағытталған.

Бағдарламаның жаңашылдығы оның мазмұнының кешенділігімен, технологиялық бағыттылығымен және практикалық қолданбалы сипатымен айқындалады.

Бағдарлама келесі инновациялық ерекшеліктермен сипатталады:

- логопедиялық қызметті тек түзету жұмысы ретінде емес, кешенді психологиялық-педагогикалық қолдау жүйесі ретінде қарастыру;

- инклюзивті білім беру жағдайында логопедтің қызметін пәнаралық командалық өзара әрекет моделі негізінде ұйымдастыру;
- сөйлеу бұзылыстарын диагностикалау және түзету процесін деректерге негізделген технологиялар арқылы жоспарлау және бағалау;
- баланың даму ерекшеліктерін ескере отырып жеке логопедиялық бағдарламаларды (ЖДБ) алгоритмдік негізде әзірлеу және іске асыру;
- ерте диагностика және ерте араласу тәсілдерін жүйелі түрде енгізу;
- логопедиялық тәжірибеде цифрлық және ассистивті технологияларды интеграциялау;
- түзету процесіне ата-аналарды белсенді тартуға бағытталған отбасына бағдарланған қолдау моделін енгізу;
- педагогтердің кәсіби қызметінде рефлексия, талдау және дәлелді шешім қабылдау дағдыларын дамытуға бағытталуы.

Бағдарламаның жаңашылдығы оның тек мазмұнында ғана емес, сонымен қатар оқыту тәсілінде де көрінеді: курс барысында нақты педагогикалық жағдаяттарға негізделген кейстер, практикалық тапсырмалар, алгоритмдер және модельдер кеңінен қолданылады.

Қазақстан Республикасының білім беру жүйесінде және біліктілікті арттыру курстарының тәжірибесінде логопедиялық бағыттағы бағдарламалар бар, алайда олардың көпшілігі келесі ерекшеліктермен сипатталады:

- логопедиялық диагностика мен түзету мәселелері көбінесе жекелеген әдістер деңгейінде қарастырылады, кешенді жүйе ретінде ұсынылмайды;
- бағдарламаларда деректерге негізделген (data-driven) тәсілдер жеткілікті деңгейде енгізілмеген;
- цифрлық және ассистивті технологияларды қолдану фрагментарлы немесе теориялық сипатта беріледі;
- инклюзивті білім беру жағдайында логопедтің қызметі пәнаралық командалық өзара әрекет контекстінде толық ашылмайды;
- жеке логопедиялық бағдарламаларды әзірлеу және іске асыру алгоритмдік және жүйелі модель ретінде қарастырылмайды;
- ата-аналармен серіктестікке негізделген жұмыс жеткілікті деңгейде құрылымдалмаған.

Осыған байланысты ұсынылып отырған бағдарлама білім беру жүйесіндегі қолданыстағы бағдарламалардан келесі негізгі ерекшеліктерімен айқын ажыратылады:

- логопедиялық қызметті кешенді, жүйелі және технологиялық модель ретінде қарастыруымен;
- теориялық білім мен практикалық дағдылардың интеграциясына негізделуімен;

- нақты педагогикалық жағдайларға негізделген практикалық кейстер, алгоритмдер және құралдардың енгізілуімен;
- инклюзивті білім беру жағдайында логопедтің қызметін жүйелі ұйымдастыру технологияларын ұсынуымен;
- сөйлеу бұзылыстары бар балаларды қолдаудың толық циклін (диагностика – жоспарлау – түзету – мониторинг – бағалау) қамтуымен;
- педагогтердің кәсіби құзыреттерін дамытуға бағытталған практикаға бағдарланған мазмұнымен.

Бағдарламаның артықшылықтары (нақтылау)

- теория мен практиканың өзара сабақтастығы;
- қолданбалы және нәтижеге бағытталған мазмұн;
- заманауи педагогикалық және цифрлық технологияларға негізделуі;
- кәсіби рефлексия мен талдау дағдыларын дамытуға бағытталуы;
- инклюзивті білім беру жүйесінің нақты сұраныстарына сәйкестігі;
- сөйлеу бұзылыстары бар балаларды кешенді қолдауға бағытталуы.

Модуль	Мазмұны
Диагностикалық бағалау	1-модуль аясында педагогикалық қызметкерлердің логопедиялық құзыреттері, балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін бағалау және логопедиялық түзету жұмыстарын ұйымдастыру деңгейін анықтау жүргізіледі.
1-модуль. Логопедиялық қызметтегі заманауи теориялық негіздер	1.1 -тақырып Логопедия ғылымының заманауи тұжырымдамалары мен даму үрдістері
	1.2 -тақырып Балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін кешенді диагностикалау және логопедтің кәсіби рөлі
	1.3 –тақырып Жеке логопедиялық бағдарламаларды (ЖДБ, ТДБ) әзірлеу және жүзеге асыру
	1.4 –тақырып Сөйлеу бұзылыстарын түзету және педагогикалық қолдауды ұйымдастырудағы цифрлық және ассистивті технологиялар
	1.5 –тақырып Сөйлеу тілінің даму сапасын басқару және ішкі бағалау жүйесі
	1.6 –тақырып Пәнаралық команда құрамында жұмыс істеу және логопедиялық қызметті тиімді ұйымдастыру

	<p>1.7- тақырып Тиімді коммуникация, кәсіби ынтымақтастық және конфликтология негіздері</p>
	<p>1.8- тақырып Балалардың сөйлеу тілінің даму динамикасын талдау және деректерге негізделген логопедиялық түзету жұмысы</p>
	<p>1.9 – тақырып Логопед маманның кәсіби рефлексиясы және өзара тәжірибе алмасу</p>
	<p>1.10 – тақырып Сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін және логопедиялық қызмет тиімділігін диагностикалау құралдары</p>
2-модуль (таңдаулы модуль). Мектептегі логопедиялық қызметтің инновациялық тәсілдері	<p>2.1 – тақырып Икемді логопедиялық түзету модельдері және инклюзивті көшбасшылық</p>
	<p>2.2 – тақырып Инклюзивті мектеп мәдениетін қалыптастыру, мотивация және тұрақты даму</p>
3-модуль. Логопедиялық қызметтегі практикалық іс-әрекет және кәсіби тәжірибе алмасу	<p>3.1 – тақырып Заманауи логопедиялық тәсілдер негізінде практикалық кейстерді әзірлеу, іске асыру және талдау</p>
Қорытынды бағалау	<p>Курс барысында меңгерілген логопедиялық құзыреттер, балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін диагностикалау және сөйлеу бұзылыстарын түзету дағдыларының қалыптасу деңгейі бағаланады.</p>

4. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

Бағдарламаның мақсаты

Бағдарламаның мақсаты – педагогикалық қызметкерлердің мектепке дейінгі және жалпы білім беру ұйымдарында балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін кәсіби деңгейде диагностикалау, сөйлеу бұзылыстарын түзету жұмыстарын ғылыми және технологиялық негізде жоспарлау, ұйымдастыру және жүзеге асыру қабілеттерін жүйелі түрде дамыту.

Бағдарлама логопед мамандардың баланың сөйлеу тілінің жеке даму траекториясын жобалау, инклюзивті білім беру жағдайында логопедиялық қызметті тиімді ұйымдастыру, пәнаралық өзара әрекетті жүзеге асыру, сондай-ақ заманауи диагностикалық, педагогикалық, цифрлық және ассистивті технологияларды практикада нәтижелі қолдану бойынша кәсіби құзыреттерін қалыптастыруға бағытталған.

Бағдарламаның міндеттері

Бағдарламаны іске асыру барысында келесі міндеттерді шешу көзделеді:

- логопедиялық қызметтің заманауи ғылыми-әдіснамалық негіздерін, оның құрылымын және білім беру сапасына ықпалын жүйелі түрде меңгерту;
- балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін кешенді диагностикалау (дыбыс айту, фонематикалық қабылдау, сөздік қор, грамматикалық құрылым, байланыстырып сөйлеу) дағдыларын қалыптастыру;
- жеке логопедиялық бағдарламаларды әзірлеу және жүзеге асырудың кезеңдік алгоритмдерін меңгерту;
- сөйлеу бұзылыстарын түзету жұмыстарын баланың жас ерекшеліктерін, жеке мүмкіндіктерін және білім беру қажеттіліктерін ескере отырып жоспарлау және ұйымдастыру қабілетін дамыту;
- балалардың сөйлеу тілін, коммуникативтік және әлеуметтік дағдыларын дамытуға бағытталған тиімді логопедиялық технологиялар мен әдістерді практикада қолдану білігін қалыптастыру;
- инклюзивті білім беру қағидағтарын логопедиялық тәжірибеде іске асыру және сөйлеу бұзылыстары бар балалармен жүйелі жұмыс жүргізу дағдыларын жетілдіру;
- пәнаралық команда құрамында (педагог-психолог, дефектолог, тәрбиеші және т.б.) тиімді кәсіби өзара әрекет ұйымдастыру және ата-аналармен серіктестік орнату құзыреттерін дамыту;
- логопедиялық қызметте цифрлық және ассистивті технологияларды қолдану стратегияларын меңгерту;
- балалардың сөйлеу тілінің даму динамикасын мониторингтеу, нәтижелерін талдау және деректерге негізделген кәсіби шешім қабылдау дағдыларын қалыптастыру;

– логопед маманның кәсіби рефлексиясын, өзін-өзі бағалау және жеке кәсіби даму траекториясын жоспарлау қабілетін дамыту.

Күтілетін нәтижелер

Бағдарламаны меңгеру нәтижесінде тыңдаушылар:

– логопедиялық қызметтің балалардың сөйлеу тілінің дамуын қолдаудағы рөлін және оның инклюзивті білім беру жүйесіндегі маңызын ғылыми тұрғыда түсінеді;

– балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін кешенді диагностикалайды және алынған нәтижелерді кәсіби деңгейде талдай алады;

– жеке логопедиялық бағдарламаларды әзірлейді, түзету жұмыстарының мазмұнын жүйелі жоспарлайды және тиімді жүзеге асырады;

– сөйлеу бұзылыстары бар балалардың сөйлеу тілін, коммуникативтік және әлеуметтік дағдыларын дамытуға бағытталған логопедиялық технологияларды практикада қолданады;

– инклюзивті білім беру жағдайында сөйлеу бұзылыстары бар балалармен жүйелі және нәтижеге бағытталған жұмыс жүргізеді;

– балалардың сөйлеу тілінің даму динамикасын мониторингтеп, деректерге негізделген кәсіби шешімдер қабылдайды;

– цифрлық және ассистивті құралдарды логопедиялық түзету процесінде мақсатты және тиімді қолданады;

– пәнаралық команда құрамында және ата-аналармен кәсіби серіктестік негізінде нәтижелі өзара әрекет ұйымдастырады;

– өз кәсіби қызметіне рефлексия жасап, кәсіби даму бағыттарын анықтайды және жеке даму траекториясын жоспарлайды;

– ұлттық және халықаралық талаптарға сәйкес логопедиялық қызметте кәсіби құзыреттерін жүйелі түрде көрсетеді.

Ұсынылып отырған бағдарлама логопед мамандардың кәсіби әлеуетін арттыруға, логопедиялық қызмет сапасын жетілдіруге және балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін кешенді, жүйелі және ғылыми негізде қолдауға бағытталған тәжірибеге бағдарланған білім беру бағдарламасы болып табылады.

5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Оқу бағдарламасы үш модульден және қорытынды бағалаудан тұрады және логопед мамандардың балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін диагностикалау, сөйлеу бұзылыстарын түзету, жеке логопедиялық бағдарламаларды әзірлеу, инклюзивті білім беру жағдайында кәсіби қызмет атқару және ата-аналармен жұмыс дағдыларын дамытуға бағытталған. Бағдарламаның

негізгі мақсаты – логопедиялық қызмет саласында теориялық білімді практикалық дағдылармен ұштастыра отырып, педагогтардың кәсіби құзыреттілігін арттыру.

Диагностикалық бағалау

Бағдарламаның бастапқы кезеңінде 1-модуль аясында қатысушылардың логопедиялық диагностика, сөйлеу бұзылыстарын түзету жұмыстары, инклюзивті білім беру және отбасыға бағытталған логопедиялық қолдау саласындағы бастапқы құзыреттерін анықтау мақсатында диагностикалық бағалау жүргізіледі. Бұл нәтижелер әр модуль бойынша жеке оқу мақсаттарын, практикалық тапсырмаларды және кәсіби даму бағыттарын бейімдеуге мүмкіндік береді.

1-модуль. Логопедиялық қызметтегі заманауи теориялық негіздер

Мақсаты:

Логопедиялық қызмет саласындағы заманауи теориялық білімді меңгерту, балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін диагностикалау және бағалау негіздерін түсіндіру арқылы педагогикалық қызметкерлердің кәсіби құзыреттерін арттыру. Бұл модуль қатысушыларға логопедиялық диагностика жүргізу, ерте араласу тәсілдерін қолдану, жеке логопедиялық бағдарламаларды әзірлеу және түзету жұмыстарын тиімді ұйымдастыру дағдыларын қалыптастыруға мүмкіндік береді.

Мазмұны:

- балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін зерттеудің теориялық негіздері;
- ерекше білім беру қажеттіліктерін анықтаудың логопедиялық әдістемелері;
- логопедиялық диагностика және бақылау құралдары;
- жеке логопедиялық бағдарламаларды (ЖДБ,ТДБ) әзірлеу негіздері;
- ерте араласу және профилактикалық логопедиялық қолдау стратегиялары;
- деректерге негізделген диагностика және сөйлеу бұзылыстарын түзету жұмыстарын жоспарлау;
- инклюзивті білім беру қағидаттары және отбасыға бағытталған логопедиялық қолдау.

Практикалық жұмысқа:

диагностикалық тапсырмаларды орындау, жеке логопедиялық бағдарламаларды әзірлеу, кейс-стади талдау, топтық пікірталастар және сөйлеу бұзылыстарын түзету стратегияларын жоспарлау жаттығулары кіреді.

2-модуль. Заманауи логопедиялық әдістер мен инклюзивті тәсілдер

Модульдің мақсаты:

заманауи логопедиялық әдістерді, инклюзивті білім беру тәсілдерін және ассистивті технологияларды логопедиялық тәжірибеде тиімді қолдану дағдыларын қалыптастыру.

Мазмұны:

- инклюзивті білім беру жағдайындағы логопедиялық қолдау тәжірибелері;

- ассистивті және цифрлық технологияларды логопедиялық қызметте қолдану;
- баланың сөйлеу тілінің жеке даму траекториясын құру;
- ерте араласу және сөйлеу бұзылыстарын түзету әдістері;
- отбасыға бағытталған логопедиялық қолдау және ата-аналармен жұмыс стратегиялары.

Практикалық жұмысқа:

кейс-стади талдау, жеке логопедиялық түзету жоспарларын құру, цифрлық ресурстар мен ассистивті құралдарды қолдану жаттығулары кіреді.

3-модуль. Логопедиялық практикалық қызмет және кәсіби тәжірибе алмасу

Модульдің мақсаты:

логопедтердің практикалық қызметін жетілдіру және кәсіби тәжірибе алмасу арқылы сөйлеу бұзылыстарын түзету жұмыстарының тиімділігін арттыру.

Мазмұны:

- логопедиялық қызметте пәнаралық командалық өзара әрекет;
- жеке және топтық логопедиялық түзету жобаларын әзірлеу және жүзеге асыру;
- күрделі сөйлеу бұзылыстары бар балалармен жұмыс жағдайларын талдау;
- кәсіби рефлексия және логопедиялық түзету нәтижелерін бағалау;
- инклюзивті және пәнаралық командаларда жұмыс дағдылары.

Практикалық жұмысқа:

демонстрациялық кейстерді талдау, мини-жобаларды әзірлеу және қорғау, өзара бағалау, топтық талқылаулар, кері байланыс және логопедиялық түзету іс-әрекетін жоспарлау кіреді.

Қорытынды бағалау

Барлық модульдерді аяқтаған соң қатысушылар қорытынды тестілеуден өтеді және қорытынды жұмыс ұсынады (мини-жоба, кейс-стади немесе презентация). Бағалау қатысушылардың логопедиялық диагностика жүргізу, сөйлеу бұзылыстарын түзету, жеке логопедиялық бағдарламаларды әзірлеу, инклюзивті білім беру жағдайында кәсіби қызмет атқару және ата-аналармен жұмыс жүргізу дағдыларын меңгеру деңгейін анықтауға бағытталған.

Бөлім	Тақырып	Қысқаша мазмұны
Диагностикалық бағалау	1-модуль аясында педагогикалық қызметкерлердің логопедиялық құзыреттері, балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін бағалау және сөйлеу бұзылыстарын түзету жұмыстарын	

	ұйымдастыру деңгейін анықтау мақсатында диагностикалық бағалау жүргізіледі.	
1-модуль. Логопедиялық қызметтегі заманауи теориялық негіздер	1.1-тақырып. Логопедияның заманауи тұжырымдамалары мен даму үрдістері	Логопедия ғылымының негізгі бағыттары, даму үрдістері, инклюзивті білім беру қағидаттары және сөйлеу тілін зерттеудің заманауи әдістері қарастырылады.
	1.2-тақырып. Балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін кешенді диагностикалау және логопедтің кәсіби рөлі	Балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін анықтау әдістері, логопедиялық диагностикалық құралдар және логопедтің диагностикалық және түзету жұмыстары қарастырылады.
	1.3-тақырып. Жеке логопедиялық бағдарламаларды (ЖДБ, ТДБ) әзірлеу және жүзеге асыру	Жеке логопедиялық бағдарламалардың құрылымы, мақсаттары, мазмұны және сөйлеу бұзылыстарын түзету жұмыстарын ұйымдастыру тәсілдері.
	1.4-тақырып. Сөйлеу бұзылыстарын түзету және педагогикалық қолдауды ұйымдастырудағы цифрлық және ассистивті технологиялар	Цифрлық ресурстар мен ассистивті технологияларды қолдану арқылы логопедиялық түзету жұмысының тиімділігін арттыру әдістері.
	1.5-тақырып. Сөйлеу тілінің даму сапасын басқару және ішкі бағалау жүйесі	Сөйлеу тілінің даму деңгейін бағалау критерийлері, мониторинг жүргізу және кері байланыс жүйесін ұйымдастыру тәсілдері.
	1.6-тақырып. Пәнаралық команда құрамында жұмыс істеу және логопедиялық қызметті ұйымдастыру	Командалық жұмыс әдістері, педагогтермен, психологтармен және ата-аналармен өзара әрекет ету тәсілдері.
	1.7-тақырып. Тиімді коммуникация, кәсіби ынтымақтастық және конфликтология негіздері	Кәсіби қарым-қатынас, педагогикалық ұжымдағы тиімді коммуникация және конфликтілерді басқару дағдылары.
	1.8-тақырып. Балалардың сөйлеу тілінің даму динамикасын талдау және деректерге негізделген логопедиялық түзету жұмысы	Сөйлеу тілінің даму көрсеткіштерін талдау және деректерге негізделген түзету жұмыстарын жоспарлау.

	1.9-тақырып. Логопед маманның кәсіби рефлексиясы және тәжірибе алмасу	Кәсіби тәжірибені талдау, өзін-өзі бағалау, рефлексия және әріптестермен тәжірибе алмасу тәсілдері.
	1.10-тақырып. Сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін және логопедиялық қызмет тиімділігін диагностикалау құралдары	Логопедиялық қызметтің сапасын бағалауға арналған диагностикалық құралдар мен әдістемелік ұсыныстар.
2-модуль (вариативті). Мектептегі логопедиялық қызметтің инновациялық тәсілдері	2.1-тақырып. Икемді логопедиялық түзету модельдері және инклюзивті көшбасшылық	Икемді түзету модельдерін қолдану және сөйлеу бұзылыстары бар балаларды қолдауда инклюзивті көшбасшылық қағидаттары.
	2.2-тақырып. Инклюзивті мектеп мәдениетін қалыптастыру, мотивация және тұрақты даму	Инклюзивті мектеп мәдениетін қалыптастыру, педагогтар мен балалардың мотивациясын арттыру және тұрақты даму принциптері.
3-модуль. Микрооқыту. Логопедиялық қызметтегі практикалық іс-әрекет және кәсіби тәжірибе алмасу	3.1-тақырып. Заманауи логопедиялық тәсілдер негізінде практикалық кейстерді әзірлеу, іске асыру және талдау	Тыңдаушылар нақты логопедиялық кейстерді әзірлеп, жүзеге асырады, тәжірибелік талдау жасайды, өзара бағалау және кері байланыс арқылы кәсіби дағдыларын жетілдіреді.
Қорытынды бағалау	Курс барысында меңгерілген логопедиялық құзыреттер, балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін диагностикалау және сөйлеу бұзылыстарын түзету дағдыларының қалыптасу деңгейі бағаланады. Қорытынды бағалау тест, мини-жоба, кейс-стади немесе презентация форматында жүргізіледі.	

**80 академиялық сағатқа арналған аудиториялық
курстың оқу-тақырыптық жоспары**

№	Сабақтардың тақырыптары	Дәріс	Практикалық дәріс	Демо-сабақты таныстыру / Жобаны қорғау	Тестілеу / тәжірибе	Барлығы
	Диагностикалық бағалау				1	1

1	Логопедиялық қызметтегі заманауи теориялық негіздер	20	40	2		62
1.1	Логопедияның заманауи тұжырымдамалары мен даму үрдістері	2	2			4
1.2	Балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін кешенді диагностикалау және логопедтің кәсіби рөлі	2	4			6
1.3	Жеке логопедиялық бағдарламаларды (ЖДБ, ТДБ) әзірлеу және жүзеге асыру	2	4			6
1.4	Сөйлеу бұзылыстарын түзету және педагогикалық қолдауды ұйымдастырудағы цифрлық және ассистивті технологиялар	2	4			6
1.5	Сөйлеу тілінің даму сапасын басқару және ішкі бағалау жүйесі	2	4			6
1.6	Пәнаралық команда құрамында жұмыс істеу және логопедиялық қызметті тиімді ұйымдастыру	2	4			6
1.7	Тиімді коммуникация, кәсіби ынтымақтастық және конфликтология негіздері	2	4	2		8
1.8	Балалардың сөйлеу тілінің даму динамикасын талдау және деректерге негізделген логопедиялық түзету жұмысы	2	6			8
1.9	Логопед маманның кәсіби рефлексиясы	2	4			6

	және өзара тәжірибе алмасу					
1.10	Сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін және логопедиялық қызмет тиімділігін диагностикалау құралдары	2	4			6
2	Мектептегі логопедиялық қызметтің инновациялық тәсілдері	4	4			8
2.1	Икемді логопедиялық түзету модельдері және инклюзивті көшбасшылық	2	2			4
2.2	Инклюзивті мектеп мәдениетін қалыптастыру, мотивация және тұрақты даму	2	2			4
3	Логопедиялық қызметтегі практикалық іс-әрекет және кәсіби тәжірибе алмасу			8		8
3.1	Заманауи логопедиялық тәсілдер негізінде практикалық кейстерді әзірлеу, іске асыру, талдау			8		8
	Қорытынды бағалау				1	1
	Барлығы	24	44	10	2	80

6. Оқу процесін ұйымдастыру

Логопед мамандарға арналған қысқа мерзімді біліктілікті арттыру курстары онлайн және офлайн форматында бекітілген оқу жоспары негізінде жүргізіледі.

Оқу жүктемесінің көлемі төмендегі модульдер бойынша бөлінеді:

– 1-модуль «Логопедиялық қызметтегі заманауи теориялық негіздер» – 62 сағат;

– 2-модуль «Мектептегі логопедиялық қызметтің инновациялық тәсілдері» – 8 сағат;

– 3-модуль «Логопедиялық қызметтегі практикалық іс-әрекет және кәсіби тәжірибе алмасу» – 8 сағат;

– Диагностикалық бағалау – 2 сағат.

Курс мазмұны жалпы білім беретін мектептердің, ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға арналған балабақша топтарының логопедтеріне, психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің мамандарына, ПМПК мамандарына және арнайы педагогтарға балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін анықтау, сөйлеу бұзылыстарын түзету жұмыстарын ұйымдастыру және инклюзивті білім беру жағдайында кәсіби қызметін тиімді жүзеге асыруға қажетті теориялық білім мен практикалық дағдыларды қалыптастыруға бағытталған.

Оқу процесі интерактивті және тәжірибеге бағытталған заманауи педагогикалық тәсілдерге сүйене отырып ұйымдастырылады.

Дәріс форматы

– түсіндірмелі дәрістер;

– интерактивті және пікірталасқа құрылған дәрістер;

– онлайн веб-дәрістер (бейне және мультимедиялық материалдарды қолдану).

Семинарлар

– тақырыптық талқылаулар;

– топтық жұмыс;

– кейс-талдау;

– сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін және логопедиялық қызмет тиімділігін диагностикалау құралдарын талдау.

Практикалық сабақтар

– контент талдау;

– фактчекинг жаттығулары;

– мәдениаралық коммуникация бойынша тренингтер;

– деректерді визуализациялау;

– цифрлық құралдармен практикалық жұмыс;

– логопедиялық қызметтегі практикалық іс-әрекет және кәсіби тәжірибе алмасу.

Онлайн білім беру құралдары

– вебинарлар;

– цифрлық платформа материалдары;

– электронды ресурстар.

Сарапшы пікірлері

- заманауи логопедиялық тәсілдер негізінде практикалық кейстерді әзірлеу, іске асыру және талдау бойынша шеберлік сыныптары;
- тренингтер;
- кәсіби кездесулер.

Оқу процесінің ерекшеліктері

Бағалау жүйесі формативті және жиынтық бағалау қағидастарына негізделеді. Тыңдаушылардың кәсіби жетістіктері оқу нәтижелерімен, практикалық тапсырмаларды орындау сапасымен және микрооқыту барысында көрсетілген кәсіби дағдыларымен бағаланады.

Практикалық жұмыстар

Практикалық жұмыс 1. «Логопедиялық қызметті стратегиялық жоспарлауды талдау»

Білім беру ұйымындағы логопедиялық қызметтің мақсаттары мен міндеттерін стратегиялық жоспарлау қағидаларына сәйкес анықтау, балалардың сөйлеу тілінің даму нәтижелерін нақтылау және оларды инклюзивті білім беру талаптарымен сәйкестендіру.

Практикалық жұмыс 2. «Логопедтің кәсіби рөлі және көшбасшылық тәсілдері»

Логопедтің кәсіби қызметіндегі жетекшілік, үйлестіруші және кеңесші рөлдерін талдау, пәнаралық командада тиімді кәсіби көшбасшылықты дамытуға арналған іс-шаралар жоспарын құрастыру.

Практикалық жұмыс 3. «Сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін диагностикалау және деректерді қорғау»

Балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін анықтауда қолданылатын диагностикалық әдістер мен құралдарды талдау, жеке деректердің құпиялылығын сақтау және этикалық нормаларға сәйкес жұмыс жүргізу қағидаларын әзірлеу.

Практикалық жұмыс 4. «Цифрлық және ассистивті технологиялар арқылы логопедиялық түзету жұмысын жоспарлау»

Онлайн платформалар мен ассистивті технологияларды пайдалана отырып, логопедиялық сабақтардың құрылымын әзірлеу (бейімделген тапсырмалар, интерактивті жаттығулар, цифрлық бақылау құралдары).

Практикалық жұмыс 5. «Жеке логопедиялық бағдарламаны (ЖДБ/ИОП) әзірлеу»

Нақты баланың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктеріне сүйене отырып, мақсаттар, күтілетін нәтижелер, түзету әдістері мен мониторинг құралдарын қамтитын жеке логопедиялық бағдарламаны құрастыру.

Практикалық жұмыс 6. «Нақты логопедиялық құжаттармен жұмыс»

Диагностикалық қорытындыларды, бақылау карталарын, логопедиялық түзету жоспарларын талдау және оларды тиімді қолдануға арналған әдістемелік ұсынымдар әзірлеу.

Практикалық жұмыс 7. «Баланың сөйлеу белсенділігін арттыру стратегиялары»

Сөйлеу бұзылыстары бар балалардың коммуникативтік белсенділігін арттыруға бағытталған ойын технологиялары, мотивациялық әдістер және цифрлық құралдарды қолдану стратегияларын әзірлеу.

Практикалық жұмыс 8. «Бағалау және кері байланыс жүйесін ұйымдастыру»

Балалардың сөйлеу тілінің даму динамикасын бағалауға арналған критерийлерді, сапалық және сандық көрсеткіштерді, ата-аналар мен педагогтерге тиімді кері байланыс беру үлгілерін дайындау.

Практикалық жұмыс 9. «Логопедиялық мини-кейс әзірлеу және талдау»

Нақты практикалық жағдай негізінде сөйлеу бұзылыстарын түзету жұмысына арналған қысқа кейс әзірлеу, оны талдау, шешу жолдарын ұсыну және нәтижелер бойынша кәсіби рефлексия жасау.

Практикалық жұмыс 10. «Логопед маманның кәсіби портфолиосын әзірлеу»

Авторлық логопедиялық бағдарламалар, диагностикалық материалдар, цифрлық ресурстар, практикалық жұмыстар мен кәсіби рефлексия негізінде жеке кәсіби портфолио құрастыру.

Ұсынылған практикалық жұмыстар тыңдаушылардың логопедиялық, диагностикалық, түзету, пәнаралық өзара әрекеттесу және цифрлық құзыреттіліктерін кешенді түрде дамытуға бағытталған. Әрбір жұмыс нақты білім беру ұйымдарындағы логопедиялық тәжірибеге негізделіп, балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін диагностикалау, жеке логопедиялық бағдарламаларды әзірлеу және сөйлеу бұзылыстарын түзету жұмыстарын тиімді ұйымдастыру дағдыларын заманауи тәсілдер арқылы қолдануға мүмкіндік береді.

7. Бағдарламаның оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі

1-модуль

«Логопедиялық қызметтегі заманауи теориялық негіздер»

Модульдің өзектілігі

Қазіргі білім беру жүйесінде инклюзивті білім беруді дамыту, ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың сапалы білім алуын қамтамасыз ету және олардың әлеуметтік бейімделуін қолдау логопедиялық қызметтің маңызды бағыттарының бірі болып табылады. Соңғы жылдары балалар арасында сөйлеу тілінің түрлі бұзылыстарының (дислалия, дизартрия, алалия, ринолалия, фонетикалық-фонематикалық бұзылыстар, жалпы сөйлеу тілінің дамымауы (ЖСТД/ОНР), сөйлеу тілінің тежелуі) жиі кездесуі логопед мамандардың кәсіби даярлығына жаңа талаптар қоюда.

Сөйлеу тілінің дамуындағы бұзылыстар баланың танымдық дамуына, оқу әрекетіне, әлеуметтік қарым-қатынасына және тұлғалық қалыптасуына тікелей әсер етеді. Осыған байланысты білім беру ұйымдарында логопедиялық көмекті

ғылыми негізде ұйымдастыру, сөйлеу бұзылыстарын ерте анықтау және тиімді түзету жұмыстарының жүйесін құру ерекше маңызға ие.

Сонымен қатар цифрлық білім беру ресурстары мен ассистивті технологиялардың білім беру процесіне енгізілуі логопедиялық қызметтің мазмұнын жаңартуды талап етеді. Заманауи логопед маман балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін кешенді диагностикалап, жеке логопедиялық бағдарламаларды әзірлей алуы, деректерге негізделген түзету жұмыстарын жүргізуі және пәнаралық команда құрамында тиімді кәсіби өзара әрекет жасай алуы тиіс.

Осы модуль логопедиялық қызметтің заманауи ғылыми тұжырымдамаларын меңгертуге, сөйлеу бұзылыстарын диагностикалау және түзету жұмыстарын ұйымдастырудың теориялық негіздерін жүйелі түрде түсіндіруге бағытталған.

Модульдің міндеттері

– логопедия ғылымындағы заманауи теориялық тұжырымдамалар мен даму бағыттарын жүйелі түрде меңгерту;

– балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін кешенді диагностикалау әдістері туралы ғылыми негізделген білім қалыптастыру;

– дислалия, дизартрия, алалия, ринолалия, фонетикалық-фонематикалық бұзылыстар және жалпы сөйлеу тілінің дамымауы (ЖСТД/ОНР) бар балалармен жүргізілетін логопедиялық түзету жұмыстарының теориялық негіздерін түсіндіру;

– жеке логопедиялық бағдарламаларды (ЖДБ, ИОП) әзірлеу және жүзеге асырудың әдістемелік негіздерін меңгерту;

– сөйлеу бұзылыстарын түзету жұмыстарын ұйымдастыруда цифрлық және ассистивті технологияларды қолдану мүмкіндіктерін көрсету;

– логопедиялық қызмет сапасын бағалау, мониторинг жүргізу және балалардың сөйлеу тілінің даму динамикасын талдау дағдыларын қалыптастыру;

– пәнаралық команда құрамында кәсіби өзара әрекеттесу және тиімді коммуникация дағдыларын дамыту;

– логопед маманның кәсіби рефлексиясы мен үздіксіз кәсіби дамуына негіз қалыптастыру.

Күтілетін нәтижелер

Модульді аяқтаған тыңдаушылар:

– логопедиялық қызметтің заманауи теориялық бағыттарын және олардың практикалық маңызын түсінеді;

– балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін кешенді диагностикалаудың ғылыми негіздерін меңгереді;

– дислалия, дизартрия, алалия, ринолалия, фонетикалық-фонематикалық бұзылыстар және ЖСТД (ОНР) сияқты сөйлеу бұзылыстарының құрылымын түсіндіре алады;

- жеке логопедиялық бағдарламаларды әзірлеу және жүзеге асырудың теориялық моделін қолдана алады;
- сөйлеу бұзылыстарын түзету жұмысында цифрлық және ассистивті технологияларды қолданудың тиімділігін негіздейді;
- балалардың сөйлеу тілінің даму динамикасын талдап, логопедиялық қызметтің нәтижелілігін бағалай алады;
- кәсіби рефлексия жүргізіп, логопедиялық қызметті жетілдіруге бағытталған ғылыми негізделген шешімдер қабылдай алады.

Модуль тақырыптары	Мазмұны	Нәтижелері
1.1-тақырып Логопедияның заманауи тұжырымдамалары мен даму үрдістері	Логопедия ғылымының негізгі бағыттары, сөйлеу тілінің бұзылыстарын зерттеудің заманауи ғылыми тәсілдері, инклюзивті білім беру қағидаттары және сөйлеу бұзылыстары бар балалармен жұмыс жүргізудің жаңа әдістемелік бағыттары	Тыңдаушылар логопедия ғылымының заманауи бағыттарын, инклюзивті білім берудің негізгі қағидаттарын түсінеді және оларды кәсіби логопедиялық қызметінде қолдана алады
1.2-тақырып Балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін кешенді диагностикалау және логопедтің кәсіби рөлі	Сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін анықтау әдістері, логопедиялық диагностикалық құралдар, сөйлеу бұзылыстарының түрлері (дислалия, дизартрия, алалия, ФФНР, ЖСТД) және логопедтің диагностикалық және түзету үдерісіндегі кәсіби рөлі	Тыңдаушылар балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін кешенді диагностикалау әдістерін меңгереді және логопедтің диагностикалық әрі түзету үдерісіндегі кәсіби рөлін тиімді жүзеге асырады
1.3-тақырып Жеке логопедиялық бағдарламаларды (ЖДБ, ТДБ) әзірлеу және жүзеге асыру	Жеке логопедиялық бағдарламалардың құрылымы, мақсаттары, мазмұны және сөйлеу бұзылыстарын түзетуге бағытталған логопедиялық сабақтарды ұйымдастыру тәсілдері	Тыңдаушылар жеке логопедиялық бағдарламаларды әзірлей алады, оларды практикада іске асырады және баланың сөйлеу тілінің ерекшеліктеріне сәйкес түзету жұмыстарын жоспарлайды
1.4-тақырып Сөйлеу бұзылыстарын түзету және педагогикалық қолдауды ұйымдастырудағы цифрлық және ассистивті технологиялар	Цифрлық ресурстар, логопедиялық бағдарламалар, интерактивті жаттығулар және ассистивті технологиялар арқылы сөйлеу бұзылыстарын түзету жұмысының тиімділігін арттыру әдістері	Тыңдаушылар цифрлық және ассистивті технологияларды логопедиялық сабақтарда тиімді қолданады және сөйлеу тілін дамытуға бағытталған заманауи құралдарды пайдалана алады

1.5-тақырып Сөйлеу тілінің даму сапасын басқару және ішкі бағалау жүйесі	Сөйлеу тілінің даму көрсеткіштерін бағалау критерийлері, мониторинг жүргізу, логопедиялық жұмыстың нәтижелілігін бақылау және кері байланыс жүйелерін ұйымдастыру	Тыңдаушылар сөйлеу тілінің даму сапасын бағалау критерийлерін қолданады, мониторинг жүргізеді және логопедиялық қызметтің ішкі бағалау жүйесін ұйымдастырады
1.6-тақырып Пәнаралық команда құрамында жұмыс істеу және адами ресурстарды тиімді басқару	Командалық жұмыс әдістері, педагогтермен, психологтармен және ата-аналармен кәсіби өзара әрекет, сөйлеу бұзылыстары бар балаларға кешенді қолдау көрсету тәсілдері	Тыңдаушылар пәнаралық команда құрамында тиімді жұмыс істейді, педагогтермен, психологтармен және ата-аналармен кәсіби ынтымақтастық орната алады
1.7-тақырып Тиімді коммуникация, кәсіби ынтымақтастық және конфликтология негіздері	Кәсіби қарым-қатынас мәдениеті, тиімді коммуникация тәсілдері, педагогикалық ортадағы конфликтілерді басқару және конструктивті шешу әдістері	Тыңдаушылар кәсіби коммуникация дағдыларын меңгереді және педагогикалық ортадағы конфликтілерді тиімді шешу тәсілдерін қолдана алады
1.8-тақырып Балалардың сөйлеу тілінің даму динамикасын талдау және деректерге негізделген логопедиялық түзету жұмысы	Сөйлеу тілінің даму көрсеткіштерін талдау, логопедиялық диагностика нәтижелерін жүйелеу және деректерге сүйене отырып түзету жұмыстарын жоспарлау	Тыңдаушылар балалардың сөйлеу тілінің даму динамикасын талдайды және алынған деректер негізінде логопедиялық түзету жұмыстарын тиімді жоспарлайды
1.9-тақырып Логопед маманның кәсіби рефлексиясы және өзара тәжірибе алмасу	Кәсіби тәжірибені талдау, өзін-өзі бағалау, рефлексия әдістері және әріптестермен кәсіби тәжірибе алмасу	Тыңдаушылар кәсіби рефлексия жүргізеді, өз тәжірибесін талдайды және әріптестермен тиімді тәжірибе алмасады
1.10-тақырып Сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін және логопедиялық қызмет тиімділігін диагностикалау құралдары	Логопедиялық қызметтің сапасын бағалауға арналған диагностикалық құралдар, әдістемелік ұсыныстар және түзету жұмысының нәтижелілігін анықтау көрсеткіштері	Тыңдаушылар логопедиялық қызметтің тиімділігін бағалау құралдарын қолданады және диагностикалық нәтижелер негізінде кәсіби шешімдер қабылдай алады

2–Модуль Вариативті. «Мектептегі логопедиялық қызметтің инновациялық тәсілдері»

Модульдің өзектілігі

Инклюзивті білім беру кеңістігінің дамуы логопедиялық қызметтің мазмұнын жаңартуды, сөйлеу бұзылыстарын түзету жұмыстарын ұйымдастыруда

инновациялық тәсілдер мен икемді модельдерді қолдануды талап етеді. Қазіргі уақытта білім беру ұйымдарында сөйлеу тілінің түрлі бұзылыстары бар балалар санының артуы логопедиялық көмекті тиімді ұйымдастырудың жаңа әдістерін енгізуді қажет етеді.

Сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балалармен жұмыс барысында дәстүрлі логопедиялық әдістермен қатар дербестендірілген, икемді және технологияға негізделген түзету стратегияларын қолдану маңызды болып отыр. Сонымен қатар цифрлық білім беру ресурстары, ассистивті технологиялар және интерактивті логопедиялық құралдар сөйлеу бұзылыстарын түзету жұмысының тиімділігін арттыруға мүмкіндік береді.

Бұл модуль мектептегі логопедиялық қызметті ұйымдастыруда инновациялық, икемді және инклюзивті тәсілдерді меңгертуге, логопед мамандардың кәсіби бастамашылдығы мен көшбасшылық әлеуетін арттыруға бағытталған.

Модульдің міндеттері

– мектептегі логопедиялық қызметті ұйымдастырудағы инновациялық тәсілдер мен заманауи модельдерді таныстыру;

– икемді логопедиялық түзету модельдерін практикада қолданудың теориялық негіздерін меңгерту;

– инклюзивті көшбасшылық қағидаларын логопедиялық қызметке енгізу жолдарын көрсету;

– инклюзивті мектеп мәдениетін қалыптастырудағы логопедтің кәсіби рөлін айқындау;

– балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерін қолдауда мотивациялық орта қалыптастыру әдістерін меңгерту;

– логопедиялық қызметтің тұрақты дамуын қамтамасыз ететін инновациялық шешімдерді әзірлеу дағдыларын дамыту.

Күтілетін нәтижелер

Модульді аяқтаған тыңдаушылар:

– мектептегі логопедиялық қызметті ұйымдастырудағы инновациялық тәсілдердің мәнін түсінеді;

– икемді логопедиялық түзету модельдерін балалардың сөйлеу тілінің жеке ерекшеліктеріне сәйкес қолдана алады;

– инклюзивті көшбасшылық элементтерін кәсіби логопедиялық қызметінде пайдаланады;

– инклюзивті мектеп мәдениетін қалыптастыруға бағытталған іс-әрекеттерді жоспарлай алады;

– сөйлеу бұзылыстары бар балалардың оқу және коммуникациялық

белсенділігін арттыруға бағытталған мотивациялық орта құру әдістерін қолданады;

– логопедиялық қызметті жетілдіруге бағытталған инновациялық идеялар мен жобаларды ұсына алады.

Модульдің тақырыптары	Мазмұны	Нәтижелері
<p>2.1-тақырып Икемді логопедиялық түзету модельдері және инклюзивті көшбасшылық</p>	<p>Икемді логопедиялық интервенциялық модельдерді қолдану, сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балаларды қолдау стратегиялары, инклюзивті білім беру жағдайында логопедтің кәсіби көшбасшылық рөлі</p>	<p>Тыңдаушылар икемді логопедиялық түзету модельдерін практикада қолданады, сөйлеу бұзылыстары бар балаларды қолдауда инклюзивті көшбасшылық дағдыларын көрсетеді және пәнаралық команданың жұмысын тиімді ұйымдастыра алады</p>
<p>2.2-тақырып Инклюзивті мектеп мәдениетін қалыптастыру, мотивация және тұрақты даму</p>	<p>Инклюзивті мектепте қолайлы коммуникациялық және тілдік ортаны қалыптастыру, балалар мен педагогтердің сөйлеу белсенділігін ынталандыру, логопедиялық қызметтің тұрақты дамуына бағытталған әдістер</p>	<p>Тыңдаушылар инклюзивті мектеп мәдениетін қалыптастыруға бағытталған іс-шараларды жоспарлайды, балалардың сөйлеу белсенділігін арттыру тәсілдерін қолданады және білім беру ұйымындағы логопедиялық қызметтің тұрақты дамуын қамтамасыз етуге қабілетті болады</p>

3 – Модуль. Микрооқыту «Логопедиялық қызметтегі практикалық іс-әрекет және кәсіби тәжірибе алмасу»

Модульдің өзектілігі

Қазіргі инклюзивті білім беру жағдайында логопед маманның кәсіби тиімділігі тек теориялық біліммен ғана емес, оны нақты педагогикалық жағдаяттарда қолдана алуымен айқындалады. Балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктерінің алуан түрлілігі, білім алушылардың жеке тілдік қажеттіліктері және ата-аналармен, педагогтермен өзара әрекеттесу қажеттілігі логопед маманнан икемді, тәжірибеге негізделген кәсіби шешімдер қабылдауды талап етеді.

Осы тұрғыдан алғанда микрооқыту технологиясы логопедтердің кәсіби құзыреттерін дамытуда маңызды рөл атқарады. Микрооқыту қысқа мерзімді, нақты мақсатқа бағытталған практикалық тапсырмалар арқылы сөйлеу бұзылыстарын түзету жұмысының тиімді әдістерін меңгеруге, кәсіби рефлексия жүргізуге және әріптестер арасында тәжірибе алмасуға мүмкіндік береді.

Бұл модуль тыңдаушыларға нақты логопедиялық кейстер негізінде түзету сабақтарын жоспарлау, өткізу және талдау дағдыларын қалыптастыруға бағытталған.

Модульдің міндеттері

- логопедиялық қызметте қолданылатын сөйлеу бұзылыстарын түзету әдістерін практикада тиімді пайдалануға үйрету;
- нақты балаларға арналған логопедиялық сабақтардың құрылымын жоспарлау және өткізу дағдыларын қалыптастыру;
- логопедиялық диагностикалық деректер негізінде кәсіби педагогикалық шешім қабылдау қабілетін дамыту;
- кәсіби рефлексия, өзін-өзі бағалау және өзара кері байланыс мәдениетін қалыптастыру;
- логопед мамандардың кәсіби тәжірибе алмасуын және ынтымақтастығын нығайту.

Күтілетін нәтижелер

Модульді аяқтағаннан кейін тыңдаушылар:

- логопедиялық қызметте микрооқыту технологиясын тиімді қолдана алады;
- сөйлеу бұзылыстарын түзету жұмысына арналған нақты логопедиялық кейстерді әзірлеп, іске асырады және талдайды
- балалардың сөйлеу тілінің даму динамикасына сәйкес кәсіби шешімдер қабылдай алады;
- әріптестерімен кәсіби тәжірибе алмасып, конструктивті кері байланыс бере алады;
- өз кәсіби қызметіне жүйелі рефлексия жасап, логопедиялық жұмыстың сапасын арттыру жолдарын айқындай алады;
- білім беру ұйымдарында логопедиялық көмектің практикалық тиімділігін арттыруға бағытталған кәсіби құзыреттерін көрсетеді.

Модульдің тақырыптары	Мазмұны	Нәтижелері
3.1-тақырып Заманауи логопедиялық тәсілдер негізінде практикалық кейстерді әзірлеу, іске асыру және талдау	Тыңдаушылар сөйлеу бұзылыстары бар балаларға арналған нақты логопедиялық жағдайлар негізінде практикалық кейстерді әзірлейді, оларды жүзеге асырып, тәжірибелік талдау жүргізеді. Өзара бағалау және кәсіби кері байланыс арқылы логопедиялық түзету жұмыстарының тиімді әдістерін меңгереді.	– логопедиялық қызметте кездесетін нақты жағдайлар бойынша практикалық кейстерді өз бетінше әзірлей алады; – сөйлеу бұзылыстарын түзету және педагогикалық қолдау жұмыстарын тиімді жоспарлап, жүзеге асырады; – балалардың сөйлеу тілінің даму динамикасын талдап, алынған нәтижелерге сәйкес түзету жұмыстарын жетілдіреді; – кәсіби рефлексия жүргізіп, өз тәжірибесін талдай алады және әріптестермен тиімді кері байланыс алмасу дағдыларын меңгереді.

8. Оқу нәтижелерін бағалау

Тыңдаушылардың білімін бақылау және бағалау курстың барысында – формативті бағалау, сондай-ақ курсты аяқтағаннан кейін бағдарламаның мақсаттары, міндеттері және күтілетін нәтижелері негізінде әзірлеуші белгілеген формада жүзеге асырылады.

Формативті бағалау аралық бақылау және білім мен дағдыларды түзету үшін қолданылады. Бұл практикалық тапсырмаларды орындау, тапсырмаларды шешу, сабақ фрагментін жобалау, тапсырмалар жүйесін орындау түрінде өткізіледі.

Формативті бағалау әрбір зерттелетін модульдер бойынша тест тапсырмаларын және тыңдаушылардың әртүрлі практикалық тапсырмаларды талдау, синтездеу, бағалау деңгейлерінде орындауын қамтиды.

Тапсырмалар, орындауға арналған ұсыныстар, орындау үлгілері, өзін-өзі тексеру эталондары, тапсырмаларды бағалау критерийлері оқу-әдістемелік кешенге енгізілген.

Тапсырмаларды орындау кезінде тыңдаушыларға топтық және жеке сұраныстар бойынша кеңес беріледі.

Суммативті бағалаудемо-сабақ, жоба, қорытынды тестілеу және т.б. түрінде өткізілуі мүмкін.

Курс тыңдаушыларының жұмысы нәтижеге қарай бақылау және тест тапсырмаларын орындау, таныстырылымды қорғау, сондай-ақ арнайы тақырыптар бойынша берілетін практикалық жұмысты орындау деңгейіне байланысты бағаланады.

Қорытынды аттестация тестілеу түрінде өтеді. Жалпы сұрақтар саны – 15 тест тапсырмасын құрайды.

Біліктілікті арттыру курсы аяқтағаны туралы сертификат курс бойынша қорытынды тестілеуінің кем деген ұпай санының 50% жинаған жағдайда беріледі.

Бағалаудың әріптік жүйесі	Сандық эквивалент	Ұпайлардың мазмұндық пайызы	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A, -A	3,67 - 4,00	94 – 100	Өте жақсы
B, -B, +B, +C	2,33 - 3,33	74 – 85	Жақсы
C, -C, D, +D	1,00 - 2,00	50 – 65	Қанағаттанарлық
F	0,00	0 – 49	Қанағаттанарлықсыз

Тыңдаушылардың кәсіби құзыреттілігінің қалыптасу деңгейін анықтау үшін таныстырылым өткізіледі.

Мақсаты: педагогикалық қызметкерлердің біліктілігін арттыру курсы барысында меңгерген басқарушылық, көшбасшылық, стратегиялық және цифрлық құзыреттерін анықтау және олардың кәсіби даму деңгейін нақты бағалау. Бағалау келесі міндеттерді шешуге бағытталған.

Бағалау тапсырмасы:

- Тапсырма: Таныстырылым
- Ұзақтығы: 5–7 минут
- Слайд саны: 5-тен артық емес
- Міндеті: Оқу бағдарламасының модульдерін меңгеру нәтижесінде алынған білім мен инновациялық тәсілдерді қысқа презентация арқылы көрсету.

Бағалау критерийлері:

Критерий	0 балл	1 балл	2 балл	3 балл
Дәлелдемелердің сапасы	Дәлелдемелер ұсынылмаған	Дәлелдемелер әлсіз	Дәлелдемелер күшті	Дәлелдемелер өте күшті, нақты және сенімді
Инновациялық тәсілдерді қолдану	Қолданылмаған	Әлсіз қолданылған	Қолданылған	Өте тиімді қолданылған
Құрылым мен логика	Жоспарсыз, түсініксіз	Әлсіз құрылымдалған	Жақсы құрылымдалған	Өте жүйелі, логикалық байланысы бар
Слайд мазмұны мен көрнекілігі	Мазмұн жоқ немесе жеткіліксіз	Әлсіз, ақпарат толық емес	Жақсы, негізгі ақпарат қамтылған	Өте көрнекі, қысқа әрі нақты ақпаратпен
Уақытты сақтау және жеткізу мәнері	Уақытты сақтамады, мәнері нашар	Әлсіз, уақытқа сәйкес емес	Жақсы, уақытқа сай	Өте тиімді, уақытқа сай және мәнері жоғары

Максималды балл: 15

Қорытынды бағалау:

- 0–5 балл: Қабілет төмен, қосымша қолдау қажет
- 6–10 балл: Орташа деңгей, кейбір аспектілерді жетілдіру қажет
- 11–15 балл: Жоғары деңгей, модульді меңгергенін көрсетеді

9. Курстан кейінгі қолдау

Логопедтерді курстан кейінгі қолдауы 3 кезеңнен тұрады:

1 кезең

Тақырыпты таңдау, кәсіби дамуының мақсаттарын анықтау, іс-шара әзірлеу кезінде куратордан кеңес беру. Кеңес беру электрондық пошта, мессенджерлер, әлеуметтік желілер (Facebook, WhatsApp және т.б.), Zoom, Teams платформалары арқылы жүзеге асырылады.

2 кезең

Іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу бойынша кеңес беру және тәжірибе алмасу.

3 кезең

Логопедтердің құзыреттіліктерінің дамуы мен кәсіби өсуін талдау және бағалау.

Тыңдаушыларға курстан кейінгі қолдау шараларының тізімі ұсынылады. Олар осы тізімнен өздерінің жеке жоспарына қосылатын шараларды таңдайды.

№	Іс-шаралар	Аяқтау формасы
1	Тыңдаушылардың курстан кейін кәсіби құзыреттерін дамытуға арналған жеке кәсіби даму траекториясын жоспарлау	Логопедтердің кәсіби құзыреттерін дамытуға арналған жеке даму траекториясын курстан кейінгі тәжірибеде Google кестесінде жоспарлау
2	Жеке консультациялар өткізу	Консультация тақырыбы бойынша әдістемелік ұсыныстар
3	Педагогтерге арналған әдістемелік іс-шараларға қатысу	Бақылау парағы
4	Логопедтердің бастамасымен вебинарлар өткізу (оқытушының әдістемелік қолдауымен)	Жоспар, презентациялық материалдар, әдістемелік ұсыныстар
5	Логопедтердің бастамасымен мастер-класстар өткізу (оқытушының әдістемелік қолдауымен)	Жоспар, оқу-әдістемелік материалдар, ұсыныстар
6	Зерттеу нәтижелерін БАҚ-та, ғылыми-әдістемелік басылымдарда және желілік ресурстарда жариялау (оқытушымен бірлесіп)	БАҚ-та, ғылыми-әдістемелік басылымдарда немесе желілік ресурстарда жарияланған мақала

10. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

1. Заңдар және нормативтік-құқықтық актілер

1. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z070000319>

2. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығы <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029031>

3. Мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, қосымша білім беру ұйымдарының тиісті түрлері мен типтері қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 31 тамыздағы № 385 бұйрығы <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029031>

4. Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарын ұйымдастыру және өткізу, сондай-ақ педагогтің курстан кейінгі қызметін сүйемелдеу қағидаларын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 95 бұйрығы <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V1600013395>

5. Білім беру ұйымдарының педагогтері үшін кәсіби стандарттарды бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 24 ақпандағы № 31 бұйрығы <https://adilet.zan.kz/rus/docs/G25HP000031>

6. Ерекше білім беруді қажет ететін балаларды психологиялық-педагогикалық қолдау қағидаларын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің № 92 бұйрығы

7. Қазақстан Республикасында білім беруді дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы.

8. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 249 қаулысы <https://adilet.zan.kz/rus/docs/P2300000249>

9. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің ресми сайты <https://www.edu.gov.kz>

2. Негізгі әдебиеттер

10. Сүлейменова Б.Ж. Инклюзивті білім беру негіздері. – Алматы: Қазақ университеті, 2022.

11. Д.С. Ерекше білім беруді қажет ететін балалармен педагогикалық жұмыс. – Алматы: Атамұра, 2021.

12. Нұртазина А.С. Мектепке дейінгі ұйымдардағы психологиялық-педагогикалық қолдау. – Алматы: Білім, 2023.

13. Қожахметова К.А. Инклюзивті ортада оқу-тәрбие процесін бейімдеу. – Алматы: Рауан, 2022.

14. Тлеубаева Г.М. Инклюзивті білім беру жағдайында педагогтің кәсіби құзыреттері. – Алматы: Қазақ университеті, 2022.

15. Волкова Г.А. Логопедия. – Москва: Владос, 2019.

16. Жукова Н.С., Мастюкова Е.М., Филичева Т.Б. Логопедия. Сөйлеу бұзылыстарын түзету. – Москва: Просвещение, 2019.

17. Лурия А.Р. Жоғары психикалық функциялардың нейропсихологиясы. – Москва: МГУ, 2021.

18. Выготский Л.С. Баланың даму психологиясы. – Москва: Педагогика, 2025.

19. Жукова Н.С. Фонетико-фонематикалық бұзылыстарды түзету. – Москва: Владос, 2024.

20. Лопатина Л.В. Дизартриясы бар балалармен логопедиялық жұмыс. – Санкт-Петербург: Речь, 2022.

21. Корнев А.Н. Балалардың сөйлеу тілінің бұзылыстары. – Санкт-Петербург: Речь, 2020.

22. Ткаченко Т.А. Игровые технологии развития речи. – Москва: ГНОМ, 2022.

3. Қосымша әдебиеттер

23. UNESCO. Inclusive Education: A Global Perspective. – Paris: UNESCO, 2020.

24. OECD. Inclusive Education and Early Childhood Development. – Paris: OECD Publishing, 2022.

25. World Health Organization. Early Childhood Development and Disability. – Geneva: WHO, 2021.

26. Booth T., Ainscow M. Index for Inclusion. – Bristol: CSIE, 2020.

27. Shonkoff J., Phillips D. From Neurons to Neighborhoods: Early Childhood Development. – Washington: National Academies Press, 2020.